

Slovenski hmeljar

Glaslo hmeljarskega društva za Slovenijo

Izhaja štirinajstrednevno ♦ Naročnina Din 20.—, za nočlane Din 30.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto III

Celje, dne 25. marca 1932

Štev. 7

Dr. ing. Ctibor Blattny:

Moje izkušnje s cepljenjem hmelja

Z zanimanjem sem čital članke o cepljenju hmelja v tem listu, tem bolj, ker mi je tozadevno delo hmeljarja Čanija znano. Vendar ne vem, če niso v cepljenje stavljene nade preuranjene. Sicer mi dela moje pomanjkljivo znanje slovenščine nekoliko težav za točno razumevanje tozadevnih razprav, vendar rad povem tudi svoje mnenje k tej vsekakor zanimivi zadevi.

Cepljenje hmelja je istotako znano tudi v Angliji ter se je pečal s tem zlasti leta 1920 prof. Salmon, dasi ne v interesu produkcije, temveč le znanosti (radi ugotovitve prenosa virusnih bolezni, n. pr. mozaika s podlage na cepič, z jedne rastline na drugo) in tudi ne v celem nasadu, temveč le v laboratoriju. Pri tem pa je bilo tudi v Angliji ugotovljeno, da podlaga kakor cepič ohrani svoje tipične izvirne lastnosti. Po mojem mnenju je to tudi docela prirodno, slično kakor pri cepljenju plemenite sadne vrste na divjaka kot podlago; četudi podlaga znatno spremeni lastnosti cepiča, gre pri tem izljudno le za spremembo somatično nikakor pa ne plasmatu. Zato se ne morem strinjati z nazori avtorja članka, ki zagovarja cepljenje, da bi se s takim cepljenjem mogla spremeniti tako izrazita lastnost, kakor je odpornost ali občutljivost proti mykosam. Opozarjam pa, da se tu lahko zaide v zmožo radi malega števila let opazovanja, slabega napada povzročitelja bolezni in dalje, da se tu ne dá docela uporabiti primerjava z ameriškimi podlagami, kjer gre le za imuniteto korenin. Zato bi priporočal s cepljenjem hmelja še počakati, dočim poskusi seveda ne morejo škodovati.

V Angliji in Jugoslaviji se je cepilo na zeleno. Poskusil sem to metodo takoj po angleških poskusih tudi pri nas, seveda ne radi interesov produkcije, temveč le radi poskusov prenašanja virusnih bolezni. Prepričal sem se, pa, da na ta način v prosti naravi pri nas ne gre, najbrž radi cepljenju na zeleno neugodnih podnebnih razmer (slično je tozadevno pri nas s cepljenjem vinske trte na zeleno: dočim se pri najskrbnejšem delu posreči cepljenje v 20 slučajih od 100, se n. pr. v Trentinu v Italiji z lahkoto doseže 100% uspeh).

Izdelal sem si zato drugo metodo, katere sem se lahko uspešno posluževal v prosti naravi kakor v laboratoriju, t. j. cepljenje očesc v sadike; cepljenje se je posrečilo v več kot 80 slučajih od 100. Metoda obstoji v tem, da se vsa očesca sádeža sedlasto izrežejo ter se eno ali dve gornji nadomesti s korespondujoče izrezanimi očesci hmelja, ki ga mislimo nacepiti. Sadež je podlaga, očesce in poganjek iz njega pa cepič. Pri tej metodi pa se more uporabiti le sadeže. Pri starih koreninah to namreč ne ore, ker četudi še tako skrbno izrežemo vsa očesca, vendar odženejo iz korenike nova očesca in poganjki, ki ovirajo vcepljena, in se zlasti v začetku kaj lahko zamenjajo s cepiči. Dalje je tudi potrebno, da se poganjek cepiča položi, da se tudi v poznejših letih ne zamenja s poganjki, ki naknadno poženejo iz podlage same.

Na ta način sem precepil cel mladi hmeljski nasad. Za podlago sem vzel staročeški rdeči hmelj (sadeže), za cepiče pa Semškov hmelj. Namen poskusa je bil, povečati množino pridelka pri staročeškem hmelju (ki daje dosti pičlejši pridelok kakor Semšak). Dosedaj opazujem ta hmelj že tri leta. V času zorenja se cepljeni hmelji ne razlikuje od necepljenega, t. j. zori pozneje kakor Semšak. Glede obilnosti pridelka pa radi prekratke dobe

opazovanja še ne morem izreči nobene sodbe, tem manj, ker se ta lastnost pri sortah, zloženih iz toliko različnih vrst, kakor so vprav češki rdeči hmelji, le preveč menja. Vsekakor pa že danes lahko trdim, da glede tega kakor tudi glede drugih sortovnih lastnosti nisem opazil nobenega merkantnega vpliva podlage. Zato pa tudi nikakor nisem prepričan, da bi se na ta način moglo doseči za naše češko hmeljarstvo kake znatnejše koristi praktične vrednosti.

Ivan Orožim:

Nekdaj in sedaj

V tistih dobrih časih, ko smo dosegli hmeljarji vprav bajne cene za hmelj, smo tudi uživali neomejen kredit pri trgovcih in denarnih zavodih. Trgovci so nam naravnost vsiljevali svoje blago kar na upanje, češ, vzemi, samo vzemi, plačal boš že ob drugi priliki. Denarni zavodi so nam nudili vsako posojilo, često celo brez poročila ali kakega drugega jamstva. V tistih dobrih časih, ki so bili komaj pred par leti pa se zdijo danes že tako daleč za nami kakor lepe pravljice naših dedov, v tistih časih je dobil hmeljar lahko vse na upanje, samo — ker je bil hmeljar.

Pa je mnogim vprav to neomejeno in slepo zaupanje bilo v pogubo. Nikdo ni mislil na preobrat, ki je moral priti in je tudi prišel v vsej grozoti. Živeč v veri, da bo vedno tako ostalo, si je mnogi nabavil marsikaj, kar mu nikakor ni bilo neobhodno potrebno, investiralo se je prekomerno v razne zgradbe in se mladim gospodarjem, ki so tedaj prevzemali posestva, nalagala neopravičeno visoka izplačila prevžilkov in dot. Nihče ni predvideval in tudi ne hotel predvideti bližajoče se hmeljske ter še mnogo manj sedanje splošne gospodarske krize.

Toda prišla je hmeljska, prišla je splošna gospodarska kriza ter nas z vso silo pritisnila k tlom, da komaj še dihamo. Nič ne pretiravamo, ako trdimo, da večinā hmeljarjev tiči dandanes globoko v dolgovih. Koliko vzorno urejenih velikih posestev, ki so bila nekdanj ponos Savinjske doline, je danes na robu propada! Mnogo nekdanj trdnih »gruntov« se danes resno maje v svojih temeljih. Nekoliko trdneje se drže le še manjše kmetije, ki niso toliko investirale in ne tako globoko zabredle.

In tako je danes vprav obratno kakor v tistih dobrih časih. Sedaj, ko je hmeljar v škripcih, ko je njegova kupna moč tako silno padla in često ne zmaguje več niti obresti, sedaj je propadel tudi njegov kredit. Sicer se deloma upoštevajo težke

razmere, v katere so hmeljarji zabredli, v mnogih slučajih pa se gre tudi slepo preko sedanjega položaja in požene hmeljarja neusmiljeno na boben, dasi često njegovo premoženje še nudi zadostno varnost in bi se marsikdo še izkopal, če bi se mu pustilo časa in prilike. Tudi imamo trgovce, ki so v tistih dobrih časih znali izkoristiti ugodno priliko in si kopicili premoženje na račun hmeljarjev, danes pa pri njih hmeljar ne uživa nobenega zaupanja več; že za malenkostne vsote se mu grozi s tožbo in grožnjo često tudi dejansko izvrši. Iskali smo pomoči, toda vse naše tozadevne prošnje so bile bob ob steno. Pomagati si moramo sami, kakor najbolje vemo in znamo. Zato pa počakajte nekoliko in pustite nam časa, da se izmotaamo! Ne pritiskajte nas v teh težkih časih, v katere smo lahkomišlno zabredli, saj ste nas tudi sami podpirali v naši lahkomišlnosti!

Tako je torej bilo nekdanj in tako je sedaj. Nekdanj je bil hmeljar vse in danes ni nič. Toda vse mine, tudi sedanja stiska ne bo trajala večno. Zopet bo zasijalo Savinjski dolini solnce lepše bodočnosti in tedaj bo savinjski hmeljar zopet nekaj veljal. Prestane izkušnje pa mu bodo dobra šola za bodočnost, da ne bo več lahkomišlno tražil svojih dobrin in da bo znal bolje spoznavati svoje prave prijatelje in zaščitnike v dobrih in slabih časih.

Ing. J. Teržan:

Analiza zemlje savinjskih hmeljišč

Ena najvažnejših nalog za kmetovalca je, da pozna svojo zemljo. Vedeti mora, koliko in katera rastlinska hrana se nahaja v zemlji; če je zemlja kislá, potrebuje li apna, organsko snov itd. Samo v tem slučaju mu bo mogoče pridelati mnogo kakovostnih pridelkov z najmanjšimi stroški. Iz teh razlogov in da pokažem, kako je zemlja, ki je skoro v neposredni bližini ena od druge, različna, sem predložil Hmeljarski prodajni zadrugi, naj pozove svoje zadrugarje, da pošljejo zemlje s svojih hmeljišč v analizo. Odzvalo se je 8 zadrugnikov. Analiza je pokazala, da splošno primanjkuje zemlji v prvi vrsti apna. Kar se tiče dušika, fosforne kisline in kalija, je kalija v vseh zemljah razmeroma največ (izvzemši zemljo Josipa Medveda), fosforne kisline in dušika pa primanjkuje nekje več, drugod zopet manj. Da lahko vsak, ki se za to vprašanje zanima, dobi jasno sliko, navajam celokupne podatke analiz. Nekaj hmeljarjev je pripomnilo, da so gnojili z apnom (v letih 1927—1930), vendar v dotičnih zemljah ni svobodnega apna. Tlo je kisló

in se je apno vezalo s kislina. Ker potrebuje hmelj razmeroma mnogo apna, morajo savinjski hmeljarji temu vprašanju posvetiti vso svojo pozornost. Pravi čas za apnanje hmeljišč je v jeseni. Istočasno z apnom pa ne smemo gnojiti s hlevskim gnojem! Velike množine apna naenkrat spraviti v zemljo se ne priporoča. Bolje je apnati manj in češče; 1000 kg na katastralno jutro vsako četrto leto bo zadostovalo večinoma povsod.

Analiza osmih hmeljišč:

Posestnik	Tip tla	Fine zemlje	Primesi	Reakcija	Dušik	Apno	Fosfor. kislina	Kalij
		%	%	PH	%	%	mgr	mgr
Rud. Janič Žalec	humuzna peščena ilovica	95,1	3,9	7,85	0,17	1,77	3,73	24,32
Fr. Jurhar Vrbje	peščena ilovica	97,3	2,7	8,20	0,17	14,80	3,27	35,60
Li. Kuder Griže	peščena ilovica	95,5	4,5	5,25	0,06	—	2,56	14,62
Avg. Kolšek Polzela	peščena ilovica	82,9	17,1	6,85	0,19	—	1,55	16,93
J. Golavšek Sv. Jurij o.T.	peščena ilovica	76,4	22,6	6,25	0,14	—	3,22	26,94
Iv. Bizjak Paška vas	ilovica peškuša	91,2	8,8	6,55	0,16	—	4,24	20,82
Jos. Medved Preloge	peškuša ilovica	92,7	7,3	6,50	0,19	—	0,36	5,95
Mih. Brecl Črnova	peškuša ilovica	97,4	2,6	6,95	0,25	—	2,05	37,21

Pojasnilo: Reakcija tal se določa po koncentraciji vodikovih ionov (PH). Če pokaže ilo reakcijo izpod PH 6,5, je kislilo; to povzročajo razne humozne kisline, ki nastanejo pri razpadanju organske snovi, če v zemlji ni zraka in apna. Z rastočo kislino pada rodovitnost zemlje. Pri PH 3 je meja vegetacije. Močvirno tlo je kislilo. V močvirno tlo nima zrak dostopa, apno pa je izprano. Kislilo tlo je siromašno in slabo rodovito, ker so tudi druge hranilne snovi izprane. Nevtralnno je tlo pri PH 6,6–7,3, alkalično pa je tlo nad PH 7,4. Za kulturne rastline je najboljšo tlo slabo alkalično = PH 7–8; malo kislilo tlo = PH 6–7 prija krompirju in ovsu.

Sicer pa kulturne rastline dobro uspevajo tudi na malo kisli zemlji, če vsebuje dovoljno hranilnih snovi. To pa samo tedaj, če zemljo redno in pravilno gnojimo z dušikom, fosforjem, kalijem in apnom. Z ozirom na dušik, fosforno kislino in kalij je zemlja, ki vsebuje:

0,00–0,10 % dušika, zelo siromašna in potrebuje mnogo dušika;

0,10–0,20 % dušika, potrebuje dušik za dobre pridelke;

0,20–0,30 % dušika, potrebuje samo malo dušika;

nad 0,30 % dušika, ne potrebuje dušičnatega gnojila;

0–3 mgr fosforne kisline, zelo siromašna in potrebuje mnogo fosforne kisline;

3–7 mgr fosforne kisline, potrebuje fosforne kisline za dobre pridelke;

nad 7 mgr fosforne kisline, ne potrebuje fosfornega gnojila;

0–10 mgr kalija, zelo siromašna in potrebuje mnogo kalija;

10–20 mgr kalija, potrebuje kalij za dobre pridelke;

20–30 mgr kalija, potrebuje malo kalija za gotove kulture (krompir, zelenjavo, sadje, vinograd);

nad 30 mgr kalija, ne potrebuje kalijevega gnojila.

Iz teh podatkov in iz analize sledi, da je od osmih hmeljišč zemlja g. Ljudevita Kudra iz Griž najbolj potrebna gnojil. Ta zemlja je precej kislila, brez apna, ima zelo malo dušika, razmeroma malo kalija in fosforja. Zemlja g. Josipa Medveda iz Preloga je izčrpana na vseh hranilnih snoveh. Siromašno je tudi tlo g. Avgušlina Kolška iz Polzele. Ostala hmeljišča so več ali manj v dobrem kulturnem stanju. Za polno harmonijo hranilnih snovi potrebuje posamezno tlo eno ali drugo gnojilo v večji meri, kar je iz analiz jasno razvidno.

Razno

Kaj je bolj dobičkonosno. Splošna gospodarska kriza se tudi v Nemčiji občuti zlasti v kmetijstvu in kmet si pomaga na vse načine, da bi prišel bolje na svoj račun. Tako je posestnik L. Resch v neki vasi na Bavarskem imel kravo, ki mu je dajala redno dnevno po 8 l mleka. Mleko je prodajal po 2,50 Din in tako izkupil dnevno 20 Din za mleko. Ko se mu je krava otelila, si ni dolgo belil glave, temveč tele enostavno ubil in ga dal konjaču. Zakaj? Mož je pač računal! Če pusti tele pri kravi, mu skozi štiri tedne popije vse mleko, potem pa mu dá mesar za tele v najboljšem slučaju 400 Din. Ker rediti teleta ne misli, ga je bilo torej bolje takoj ubiti in odstraniti, ker za mleko, ki bi ga sicer popilo tele, je ipak dobil v tem času 800 Din, torej še enkrat toliko, kakor pa bi za tele dobil.

Stavkali so hoteli kmetovalci v Nemčiji na ta način, da ne bi pili nič piva in tako protestirali proti zvišanju davka na pivo. Radi višjega obdavčenja in podražanja piva namreč konsum vedno bolj pada, kar povzroča velike skrbi kmetovalcem zlasti na Bavarskem, ki se pečajo s pridelovanjem pivovarniškega ječmena in hmelja. S stavko pa ne bo nič, ker so kmetovalci preveč needini in se tudi tozadevno niso mogli sporazumeti.

Pivo iz vina bodo delali v Italiji. Nekemu kemičarju v Bari se je baje posrečilo brez ječmena izdelati iz belega vina prvovrstno svetlo pivo. Italiji bo prišel ta izum zelo prav, ker ima dosti vina in ga ne more prodati, pivovarniški ječmen pa mora večinoma uvažati. Za izdelavo pride zaenkrat v poštev le belo vino, vendar dotični kemičar upa, da se mu bo posrečilo izdelati enako dobro pivo tudi iz rdečega vina.

Največjo carino na uvoz tujega hmelja ima sedaj Nemčija, in sicer znaša avtonomna carina 1,50 RM, t. j. približno 20 Din za 1 kg.

Največji pridelek hmelja na svetu povprečno na 1 ha ima Anglija, in sicer je znašal pridelek na 1 ha leta 1931 povprečno 11 stotov, 1930 pa 16 stotov in leta 1929 celó nad 20 stotov.

Konsum piva in poraba hmelja nazaduje. Konsum piva v letu 1930/31 je v primeri z letom 1929/30 nazadoval v Evropi povprečno za 12,5%. Temu primerno se je znižala seveda tudi poraba hmelja, ki se ceni za leto 1931/32 na največ 409.019 stotov. Pridelek je sicer znašal še približno 75.826 stotov manj, vendar je primanjkljaj krit z izdatnimi zalogami iz prejšnjih let, ki znašajo najmanj še enkrat toliko, kakor je primanjkljaja. Neprodanega hmelja iz lanskega leta pa je v Evropi približno še 66.900 stotov.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Zadnjih štirinajst dni je zopet nekoliko oživelo zanimanje za še preostale zaloge našega zadnjega pridelka hmelja. Kupujejo deloma domači, deloma pa tudi inozemski trgovci. Začela se je tako imenovana spomladanska kupčija. Cene so ostale sicer nespremenjene, 3–4 Din za kg, vendar so se nekoliko učvrstile. Verjetno povzroča večje zanimanje dolgoletna zima, ki se kar noče umakniti pomladi, preteče povišanje uvoznih carin in kontingentiranje uvoza v raznih državah.

Vojvodina: Položaj v glavnem nespremenjen, vendar se pričakuje, da bo skoro zopet nekaj več zanimanja za še dokaj obilne neprodane zaloge.

Češkoslovaška: Zadnji čas je bilo na žateškem tržišču in tudi na deželi prav živahno zanimanje za hmelj lanskega pridelka. Prodanih je bilo dnevno do 150 stotov, prvenstveno za inozemski račun. Cene so ostale sicer skoro nespremenjene in se plačuje hmelj po 5–9 Din za kg, vendar se je tendenca učvrstila. Pri stalnem nakupovanju so se zaloge lanskega pridelka že precej skrčile ter se računa, da znašajo le še kakih 6000 stotov, polovica v rokah producentov, polovica v rokah komisijonarjev. Znamkovanih je bilo do sedaj skupno 62.450 bal, t. j. približno 79.620 stotov žateškega hmelja 1931. — Tudi za hmelj iz Uštčka in Roudnice je bilo nekaj več povpraševanja in se je plačevalo po 4 do 5 Din, za hmelj iz Dube pa po 3 do 4 Din za kg.

Nemčija: Na tržišču v Nürnbergu je bilo tudi zadnji čas prav malo prometa. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, vendar so čvrste in so kupci pri presojanju kakovosti postali precej popustljivejši. Trži se še največ Hallertauski hmelj srednje dobre kakovosti po 11–13 Din za kg. Tendenca je čvrsta.

Poljska: Položaj nespremenjen.

Francija: Vsa poročila izostala.

Belgija: Na tržišču je postalo nekoliko živahnejše. Letnik 1931 notira Poperinghe 8–9 Din in Alost 9–11 Din za kg. Večje zanimanje je za terminske zaključke za letnik 1932 oktober–november po istih cenah, pri večjih partijah tudi nekaj višje.

Anglija: Nobene bistvene spremembe.

Amerika: Tržišče je mirno in prometa prav malo. Kupuje se le za tekoče potrebe. Cene so ostale skoro nespremenjene in notira letnik 1931 prvovrstno izbrano blago 15–17 Din in slabše 13–15 Din, letnik 1930 pa 12–15 Din ter starejši letniki 6–10 Din za kg. Trži se še največ lansko blago iz najboljših hmeljišč po 9–10 Din, prvovrstno tudi do 12 Din za kg.

Za razvedrilo

Da se ne pozabi.

Cene: »Zakaj imaš voz na robcu?«

Tone: »Tega mi je napravila žena, da ne bi pozabil dati na pošto njeno pismo.«

Cene: »No in nisi pozabil?«

Tone: »Ne, toda žena mi je pozabila dati pismo.«

Ni prav razumel.

Ona: »Sosedova dva sta pa res grozno zaljubljena. Mož ženo vedno ponovno poljubi, preden odide, in se še potem večkrat obrne ter ji meče poljubčke. Zakaj pa ti ne delaš tako?«

On: »Kako vendar naj, ko jo pa še poznam ne!«

Nauki na pot.

»Tak tako, dragi sinko, podajaš se na dolgo pot širom sveta. Bodi priden in pošten, če pa kaj ukradeš, pošlji takoj domov.«

V aeroplanu.

Dve mladi dami sta se prvič peljali z zrakoplovom. Seveda sta se precej bali, in ko je bil zrakoplov že visoko v zraku, vpraša ena bojazljivo pilota:

»Ali pa naju boste tudi srečno pripeljali zopet doli?«

»Brez skrbi,« odgovori pilot, »še nikdar nisem nikogar pustil tu gori.«

Opravljanje.

Jerica: »Korenova mlada gospa je tako skopa, da se še napudra ne, če je preveč vetrovno vreme.«

Najbolj varna naložba denarja — Najvišja dnevna obrestna mera

Jamstvo Dravske banovine z vsem premoženjem in davčno močjo

Hranilnica Dravske banovine podružnica Celje

(nasproti pošte) Cankarjeva ul.

prej Južnoštajerska hranilnica

Vsakovrstna posojila pod ugodnimi pogoji

Dolžnik jamči samo za izposojeni kapital

Ustanovljena leta 1881

Ustanovljena leta 1881

HMELJARJI SAVINJSKE DOLINE!

Vaš denarni zavod je vedno le

SAVINJSKA POSOJILNICA**V ŽALCU**

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

ki deluje že od početka hmeljarstva v Savinjski dolini za razvoj in povzdigo vašega gospodarstva. Za varnost vaših vlog jamči poleg lastnega zavodovega premoženja, ki obstoja iz nepremičnin in večmilijonskih rezerv, še 4000 zadružnikov z vsem svojim premoženjem.

Vlagatelji pri Savinjski posojilnici ne plačujejo rentnega davka**Umetna gnojila**

Thomasovo žlindro, superfosfat, kalijevo sol, apneni dušik KAS in Nitrofoskal

Kmetijske stroje

pluge, brane, slamoreznice, trijerje in škropilnice

Sredstva za**pokončavanje škodljivcev**

ter vse druge kmetijske potrebščine

oddaja najceneje:

Skladišče

**Kmetijske družbe
v Celju (pri kolodvoru)**

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena kot tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, hmelj, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpoki: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in pri najugodnejših plačilnih pogojih.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica,

v Mariboru

pa na gosp. Žebota Franja, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo // Ustanovljena leta 1908
Čekovni račun pri Poštni hranilnici št. 13.375 // Telefon št. 177

Zaloga najboljših spodnještajerskih in vseh jugoslovenskih vin po zmernih cenah

Priznalne diplome državne vinske poskušnje na Dunaju l. 1909 in Kmetijske razstave v Ljubljani l. 1926

H MELJARJI! VAŠ DENARNI ZAVOD JE LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Za hranilne vloge jamči
poleg rezerv in hiš nad
5000 članov-posestnikov z
vsem svojim premoženjem

Vlagatelji pri Ljudski po-
sojilnici ne plačajo rent-
nega davka — Stanje vlog
nad 100,000.000 dinarjev

Hmelj je kot volk!

To hrano dodamo hmelju
v obliki mešanega gnojila

NITROFOSKAL-RUŠE

ki vsebuje dušik, fosforno kislino, kalij in apno v razmerju 4:8:8:33

Nitrofoskal-Ruše

je z ozirom na svojo hranilno vrednost najprikladnejše gnojilo. Za 1000 sadežev
vzemite 200 kg. Ako gnojite tudi s hlevskim gnojem jeseni, potem spomladi samo 100 kg.

Tvornica za dušik d. d. Ruše pri Mariboru

Sprejema naročila in daje vsa strokovna navodila. Izvršuje tudi analizo zemlje.

Za lepo zelene in težke kobule
jajčaste oblike, z mnogo aro-
matične hmeljne moke, rabi

**DUŠIK, FOSFORNO KI-
SLINO, KALIJ IN APNO**